

Avdelningen för juridik
Olof Widgren

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Förbättrade möjligheter för polisen att använda kamerabevakning

Sammanfattning

Förslagen rör i första hand Polismyndighetens och Säkerhetspolisens verksamheter och SKR har inte tillräcklig insyn i dessa för att kunna bedöma behovet av att myndigheterna ges utökade möjligheter att bedriva kamerabevakning. SKR begränsar därför sitt yttrande till vissa frågor av särskilt intresse för Sveriges kommuner och regioner.

SKR anser att det behövs vissa förtydliganden i den föreslagna regleringen. Det gäller dels frågan om vilka aktörer enskilda eller offentliga eller både och som ska omfattas av den nya bestämmelsen i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen). Vidare efterfrågas ytterligare vägledning om hur den bestämmelsen förhåller sig till offentlighets- och sekretesslagen (2009:100, OSL) som redan i dagsläget ger kommuner och regioner möjlighet att lämna ut material från kamerabevakning till bl.a. brottsbekämpande myndigheter (32:3 och 32:3 a OSL).

SKR efterfrågar vidare en konsekvensanalys avseende förslagets påverkan på kommuner och regioners verksamhet. I den mån förslagen kan komma att innebära ökade kostnader för kommuner och regioner bör dessa ersättas enligt finansieringsprincipen.

Avsnitt 11.9 – Tydligare reglering av möjligheterna att dela personuppgifter som samlats in från kamerabevakning med Polismyndigheten och Säkerhetspolisen

I promemorian föreslås en ny bestämmelse i dataskyddslagen (2 kap 5 §) om att enskilda under vissa förutsättningar ska få behandla personuppgifter som samlats in från kamerabevakning för att lämna sådana uppgifter till Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen. Med uttrycket enskilda brukar i sammanhanget avses dels privatpersoner, dels juridiska personer i privat sektor. I författningskommentaren (s. 219) står det dock att paragrafen innehåller en rättslig grund för privata *och offentliga aktörer* som bedriver verksamhet som faller under dataskyddsförordningens tillämpningsområde att behandla personuppgifter.

Uttrycket offentliga aktörer har i andra lagstiftningsärenden innefattat bl.a. kommunala och regionala myndigheter och dessa huvudmäns beslutande församlingar (se t.ex. 4 § lag [2018:1937] om tillgänglighet till digital offentlig service och 4 § i lagen [2023:704] om auktorisationssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering och för digital post.

Mot denna bakgrund anser SKR att den föreslagna 2 kap 5 § dataskyddslagen inte harmoniserar med författningskommentaren till samma bestämmelse. Lagtexten bör ändras så att den uttryckligen säger att även myndigheter och andra offentliga aktörer omfattas av möjligheten till den aktuella personuppgiftsbehandlingen, om detta är avsikten med bestämmelsen. Omvänt bör författningskommentaren omarbetas om avsikten är att endast aktörer i privat sektor ska omfattas av den.

SKR vill vidare påtala vikten av att den nya föreslagna bestämmelsen i dataskyddslagen hänger ihop med regleringen i OSL om möjlighet att lämna uppgifter till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen och ett antal andra myndigheter (32:3 och 32:3 a §§). Som utredningen konstaterar finns redan möjlighet för aktörer som omfattas av OSL att med stöd av 32:3 a § i den lagen lämna ut uppgifter från kamerabevakning till de aktuella myndigheterna. När uppgifter från kamerabevakning lämnas ut med stöd av den sekretessbrytande bestämmelsen i 32:3 a OSL är det ofrånkomligt att det förekommer viss behandling av personuppgifter, t.ex. olika former av bearbetning av materialet för att sälla bort sådant som inte är relevant för förfrågan om utlämnande. Det kan därför hävdas att det redan genom denna reglering i OSL finns en möjlighet för myndigheter och andra aktörer som omfattas av OSL att behandla personuppgifter för utlämnande till Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och andra myndigheter som nämns i 32:3 a § OSL. Följaktligen kan det sättas i fråga om den föreslagna nya bestämmelsen i 2 kap 5 § dataskyddslagen är nödvändig för att skapa en rättslig grund för den aktuella personuppgiftsbehandlingen för aktörer som omfattas av OSL (jfr resonemang i prop. 2017/18:105, s. 49 ff. om att behandling av personuppgifter inte behöver regleras i sig utan att det är tillräckligt att behandlingen ska ha stöd i rättsordningen).

Vidare kan en särskild rättslig grund i dataskyddslagen som är begränsad till utlämnanden till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen eventuellt ge upphov till tolkningsproblem när det gäller motsvarande utlämnanden till de andra myndigheter som nämns i 32:3 a OSL, t.ex. Tullverket. I den praktiska tillämpningen kan fråga uppstå om det finns rättslig grund för att bearbeta material från kamerabevakning för utlämnande till dessa myndigheter, för vilka det inte föreskrivs någon särskild rättslig grund i dataskyddslagen. En sådan motsatsvis tolkning är förmodligen inte avsedd, men är inte utesluten utifrån de aktuella bestämmelsernas föreslagna utformning och ordalydelse.

SKR anser att förhållandet mellan den nya bestämmelsen i dataskyddslagen som föreslås och regleringen i OSL bör belysas ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Avsnitt 13 – Förslagets konsekvenser

I avsnittet redovisas konsekvenserna av den föreslagna regleringen avseende ett antal aktörer. Kommunerna och regionerna ingår inte i analysen. Enligt SKR:s uppfattning är det inte osannolikt att även kommuner och regioner kommer att påverkas av regleringen. Genom att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ska kunna få ta del av material från kamerabevakning i fler fall än tidigare kan kommuner och regioner behöva hantera fler förfrågningar från aktuella myndigheter, med ökad administration och därmed ökade kostnader som följd. Frågan bör belysas i det fortsatta lagstiftningsarbetet och eventuella ökade kostnader för kommuner och regioner till följd av den föreslagna regleringen bör ersättas i enlighet med finansieringsprincipen.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande